

Dosarul nr. 3ra-556/23
2-21186670-01-3ra-26052023

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud.: I. Barbacaru)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud.: G. Mîra, I. Dutca, D. Băbălău)

ÎN C H E I E R E

06 martie 2024

mun. Chișinău

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

Completul de judecată, în componență:
Președinte, judecător
Judecători

Aliona Miron
Diana Stănilă
Ion Malanciuc

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Țurcanu Larisa, reprezentată de avocatul Mămăligă Valerian,

în cauza civilă, de contencios administrativ depusă de Țurcanu Larisa împotriva Primăriei comunei Bubuieci privind obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 24 ianuarie 2023, prin care s-a respins apelul declarat de Țurcanu Larisa și s-a menținut hotărârea Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani din 28 iulie 2022

c o n s t a t ă :

La 20 decembrie 2021, Țurcanu Larisa a depus cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei comunei Bubuieci, solicitând obligarea Primăriei comunei Bubuieci să emită actul administrativ individual de schimbare a amplasării stației publice situată în imediata apropiere a casei de locuit de pe adresa com. Bubuieci, str. T. Bubuioș, nr. 31 A.

În motivarea a invocat, că la 28 octombrie 2020 prin Dispoziția viceprimarului mun. Chișinău nr. 585-d, a fost aprobat Programul de transport rutier al mun. Chișinău în redacție nouă.

Începând cu 01 noiembrie 2020 la una din rutele de transport cu nr. 37, Gara – satul Bubuieci, i s-a stabilit următorul itinerar: Tur: în raza urbei: bd. Iu. Gagarin,

bd. C. Negruzzi, bd. Șt. cel Mare și Sfânt, str. Ismail, str. Uzinelor, în raza sat. Bubuieci: str. T. Bubuioș (centru); Retur: în raza sat. Bubuieci : str. T. Bubuioș, în raza urbei: str. Uzinelor, str. Ismail, bd. Șt. cel Mare și Sfânt, bd. C. Negruzzi, bd. Iu. Gagarin.

Totodată, a fost prevăzută o remarcă, și anume: după reparația str. T. Bubuioș și pregătirea pachetului de acte tehnice, urmează a fi modificat itinerarul rutei nr. 37 în raza sat. Bubuieci după cum urmează: de pe str. T. Bubuioș .

La 23 septembrie 2021, a fost modificat parțial itinerarul rutei de troleibuz nr. 37, noul itinerar stabilit după cum urmează: de pe bd. Dimitrie Cantemir pe bd. C. Negruzzi, și anume: Comuna Bubuieci (str. T. Bubuioș) – str. Uzinelor – str. Ismail – bd. D. Cantemir – bd. C. Negruzzi – bd. Șt. cel Mare și Sfânt – str. Ismail – str. Uzinelor – comuna Bubuieci (str. Mihai Eminescu – str. 27 August) – Primăria com. Bubuieci.

Reclamanta susține că locuiește în sat. Bubuieci, str. T. Bubuioș, nr. 31 A și s-a adresat de mai multe ori către Primăria comunei Bubuieci cu petiții/plângeri referitoare la faptul că troleibuzul nr.37 care circulă prin comuna Bubuieci staționează o durată lungă de timp la stația amplasată lângă poarta casei în care locuiește, limitând astfel dreptul de acces liber la proprietatea sa privată.

În plângerile sale din data de 08 februarie 2021, 25 martie 2021 și 05 aprilie 2021 a solicitat în repetate rânduri de la Primăria comunei Bubuieci informarea sa despre măsurile întreprinse în vederea soluționării plângerilor depuse; eliberarea certificatului oficial prin care a fost stabilită amplasarea stației liniei de troleibuz nr. 37, coordonarea cu Regia Transport Electric; schimbarea stației din fața porții casei amplasate la adresa : comuna Bubuieci, str. T. Bubuioș nr.31A, astfel încât să nu creeze impedimente la accesul său la propria locuință; expedierea în adresa sa a deciziei luate pe caz.

Totuși răspunsurile primite de la Primăria com. Bubuieci au fost evazive, fără a da răspuns la toate întrebările și solicitările din petițiile/plângerile adresate de petiționară.

La 08 iunie 2021, prin petiție, a solicitat de la Primăria com. Bubuieci unele informații, și anume: - cine stabilește locul nemijlocit al amplasării stațiilor de transport rutier - locul amplasării stațiilor de transport rutier este coordonat cu cineva, dacă da, atunci cu cine - în baza cărui act administrativ este stabilit locul exact al amplasării stațiilor transportului rutier - sunt necesare acte tehnice sau metrologice pentru a pune în funcție stația transportului rutier și dacă da, care sunt acestea?

Totodată, în petiția din 08 iunie 2021 a solicitat expedierea copiei autentificate a actului administrativ prin care s-a dispus amplasarea stației de troleibuz nr.37 în imediata apropiere a locuinței sale, a actelor ce atestă coordonarea amplasării stației respective și a actelor tehnice/metrologice care au stat la baza punerii în funcțiune a stației respective.

În răspunsul primit de la Primăria com. Bubuieci, se menționează că stația amplasată în apropierea casei nr. 31A, str. T. Bubuioș, nu este o stație de troleibuz de pe ruta nr. 37, dar este o stație de transport public amplasată pe teren public.

Reclamanta a susținut că, aceleași solicitări au fost adresate Î.M. „Regia Transport Electric” la 13 septembrie 2021, iar prin răspunsul primit se menționează, că potrivit art. 34 alin. (2) din Codul transporturilor rutiere nr. 150 din 17.07.2014, modul de amplasare a stațiilor publice de pe teritoriul unei localități se stabilește de către administrația publică locală cu avizul serviciilor specializate ale Ministerului Afacerilor Interne și a administratorului drumului respectiv.

La 01 noiembrie 2021, a adresat o cerere prealabilă Primăriei com. Bubuieci, cu solicitarea de a emite o decizie privind schimbarea amplasării stației publice situată în imediata apropiere de casa de locuit de pe adresa com. Bubuieci, str. T. Bubuioș nr. 31 A.

La 30 noiembrie 2021, Primăria com. Bubuieci în răspunsul său la cererea prealabilă adresată a precizat, că cu părere de rău în prezent nu este posibil de reamplasat stația dată din motiv că pe această stradă în zona dată nu există spațiu public mai optim unde ar putea fi amplasată această stație de transport public.

Astfel, reclamanta consideră că, autoritatea publică a refuzat să satisfacă solicitarea din cererea prealabilă de a emite o decizie în acest sens.

Prin hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani din 28 iulie 2022, acțiunea în contencios administrativ depusă de Țurcanu Larisa împotriva Primăriei comunei Bubuieci privind obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil, s-a respins ca neîntemeiată.

Pentru a hotărî astfel, instanța de fond a reținut că, amplasarea stației publice respective, în comuna Bubuieci, destinate îmbarcării/debarcării persoanelor transportate, s-a stabilit de către administrația publică locală cu avizul serviciilor specializate ale Ministerului Afacerilor Interne și al administratorului drumului respectiv, fapt confirmat prin Avizul Direcției poliție de patrulare, Secția sistematizare circulație rutieră al Ministerului Afacerilor Interne al RM, IGP nr. 34/17-3595 din 30.09.2020 și a Schemei de amplasare a stațiilor de autobus de pe ruta nr. 37 din s. Bubuieci, mun. Chișinău și Planul de amplasare, coordonat cu Primăria comunei Bubuieci la 25.09.2020.

Potrivit Planului de amplasare a stațiilor de autobus de pe ruta nr. 37 din s. Bubuieci, mun. Chișinău, coordonat cu Primăria comunei Bubuieci la 25.09.2020, cât și potrivit secvențelor fotografice oferite de Fondul Cartografo-geodezic, prin intermediul portalului www.geoportal.md, se confirmă faptul că stația publică din str. T. Bubuioș 31A este o stație existentă și nu o stație proiectată, informația prezentată constituie informația anilor 2007-2020.

Instanța de judecată a conchis că revendicarea pretenției reclamantei privind emiterea actului administrativ individual favorabil este neîntemeiată, stația publică este o stație care există în imediata apropiere a bunului imobil ce se află pe str. T. Bubuioș nr.31A, pentru o perioadă de timp cuprinsă între anii 2007-2020, amplasarea căreia a fost efectuată în strictă concordanță cu prevederile legislației relevante speței.

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la 26 august 2022, în interiorul termenului prevăzut de art. 232 alin. (1)-(2) Cod administrativ, Țurcanu Larisa prin intermediul avocatului Mămăligă Valerian a declarat apel împotriva hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani 28 iulie 2022, care a fost suplimentat la 07

decembrie 2022, prin care a solicitat casarea integrală a hotărârii primei instanțe și pronunțarea unei noi hotărâri prin care acțiunea depusă să fie admisă.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 24 ianuarie 2023, s-a respins apelul declarat de Țurcanu Larisa prin intermediul avocatului Mămăligă Valerian și s-a menținut hotărârea Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani din 28 iulie 2022.

La 23 februarie 2023, Țurcanu Larisa prin intermediul avocatului Mămăligă Valerian a depus recurs nemotivat împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel, cu emiterea unei decizii noi de admitere a acțiunii sale integral. Totodată, recurentul a menționat că motivarea recursului o va prezenta ulterior după notificarea deciziei integrale a Curții de Apel Chișinău din 24 ianuarie 2023.

La 10 mai 2023, Țurcanu Larisa prin intermediul avocatului Mămăligă Valerian a depus recurs motivat.

În motivarea recursului, a susținut că, instanța de fond apel, la judecarea cauzei, nu au constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, iar unele circumstanțe nu au fost dovedite cu probe veridice, emițând o hotărâre și o decizie judecătorească ilegală și neîntemeiată.

Soluția dată de instanța de fond pe acest caz este incorectă iar instanța de apel a menținut-o fără a-și motiva decizia.

În hotărârile emise, atât instanța de fond cât și cea de apel, prin menținerea argumentelor primei instanțe nu au dat o apreciere corectă probelor administrate de către partea recurentă, însă au admis argumentele invocate de către intimat fără să motiveze preferința acestora față de cele ale recurenteii.

Instanța de apel nu a motivat decizia sa, decizia dată conține doar texte copiate din hotărârea instanței de fond și a unor aprecieri a poziției primei instanțe, ceea ce este în mod evident nu numai insuficiente, dar și improprii unui proces echitabil, echivalând în realitate cu lipsa oricăror considerente de natură să explice în fapt și în drept soluția adoptată.

La 29 mai 2023, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa Primăriei comunei Bubuieci copia recursului, cu înștiințarea despre necesitatea prezentării referinței, cu toate acestea intimatul nu și-a valorificat dreptul procedural și nu a depus referință (f.d.144-145).

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, prin Legea nr.246 din 31 iulie 2023 (în vigoare din 01 septembrie 2023), a fost modificat cadrul normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție, inclusiv Cartea a III a „Procedura contenciosului administrativ”, Capitolul V „Procedura de recurs” din Codul administrativ, în special ce vizează prevederile cu privire la depunerea cererii de recurs, termenul depunerii, temeiurile recursului și procedura examinării acestuia.

Totuși, art. XI alin. (3) din Legea nr.246 din 31 iulie 2023 (în vigoare din 01 septembrie 2023), prevede că recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Aceleași considerente se deduc și din interpretarea art.195 din Codul administrativ în coroborare cu prevederile art.3 alin.(3) din Codul de procedură

civilă către stipulează că, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod.

În conformitate cu art.244 alin.(1) din Codul administrativ (în redacția legii în vigoare până la operarea modificărilor prin Legea nr.246 din 31 iulie 2023 (în vigoare din 01 septembrie 2023), hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Conform art. 245 alin.(1) și (2) din Codul administrativ (în redacția legii în vigoare până la operarea modificărilor prin Legea nr.246 din 31 iulie 2023 (în vigoare din 01 septembrie 2023), recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul decizia contestată la 24 ianuarie 2023 în ședință publică.

Din materialele dosarului rezultă că, instanța de apel a notificat recurentului dispozitivul deciziei la 08 februarie 2023, iar decizia motivată la 19 aprilie 2023, prin intermediul poștei electronice, fapt ce se confirmă prin comunicările anexate la dosar (f.d 115/120).

Astfel, recursul este depus cu respectarea prevederilor art.245 din Codul administrativ (în redacția legii în vigoare până la operarea modificărilor prin Legea nr.246 din 31 iulie 2023 (în vigoare din 01 septembrie 2023).

Examinând temeiurile invocate în recurs în raport cu materialele cauzei, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră recursul inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art.246 alin.(1) din Codul administrativ (în redacția legii în vigoare până la operarea modificărilor prin Legea nr.246 din 31 iulie 2023 (în vigoare din 01 septembrie 2023), Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs.

Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin.(2) din art.246 din Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f).

Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, completul de judecată remarcă că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului dar și cerința de

seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept.

Completul de judecată notează că, pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus.

Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art.245 alin.(2) din Codul administrativ (în redacția legii în vigoare până la operarea modificărilor prin Legea nr.246 din 31 iulie 2023 (în vigoare din 01 septembrie 2023)).

În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ.

Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut.

Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct.38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct.230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct.85).

Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct.45).

Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (cauza Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p.141,§39). 7 La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6§1 (cauza Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, §31, Seria A, nr.212-A).

În circumstanțele menționate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Țurcanu Larisa, reprezentată de avocatul Mămăligă Valerian.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul depus de către Țurcanu Larisa, reprezentată de avocatul Mămăligă Valerian, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Aliona Miron

Judecători

Diana Stănilă

Ion Malanciuc